

Maria
Lindberg

INSÄNT

Insändarredaktionen, tel: 0650-355 11, e-post: insant@ht.se • Läs mer på webben! På www.ht.se hittar du fler insändare och kommentar

Minerallagen är ingen trevlig lag

Jakten efter uran går som en löpeld genom hela Sverige. Mer eller mindre seriösa gruvaktörer, svenska såväl som utländska, söker nu lyckan i den svenska berggrunden. Sedan ett par år har cirka 100 undersökningstillstånd meddelats av myndigheten Bergsstaten.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) tillhandahåller geologiska kartarkiv och gamla borrhävar från tidigt 80-tal för en spottstyver då jakten på uran svepte över landet förra gången.

Lilljuthatten, Pleutajokk, Tåsjö, Stugberget, Majsaberget, Tjärdalsmyran... känns namnen igen? Tre av dem i Hälsingland – precis som då. Och nu till och med Österlen där ett enormt stort motstånd "Ja till Österlen – nej till skifferbrytning!" omedelbart formerade sig när gruvplanerna blev kända.

Bergmästaren får enligt 8 kapitlet 1 paragrafen minerallagen bevilja undersökningstillstånd utan att någon annan än sökanden haft tillfälle att yttra sig.

Minerallagen är alltså ingen trevlig lag!

I förarbetena till lagen där markägarens, samhällets och prospektörens intressen

vägs mot varandra konstateras att markägarens ställning är svag.

I det massiva motståndet på Österlen är juristen Annika Larsson (AL) verksam. Hon skriver: "I svensk rätt är kommunikationsprincipen grundläggande. Den innebär att en myndighet inte får meddela betungande beslut innan den som berörs har fått möjlighet att yttra sig. Lagrådet, som granskar en lag innan den blir gällande, ansåg att 8 kapitlet 1 paragrafen skulle tas bort."

Vidare – "i utredningen konstaterar man att mineralutvinning har mycket stor betydelse för sysselsättning och välstånd i vissa regioner i Sverige. Det är alltså argumentet för att man åsidosätter så grundläggande rättsprinciper som Kommunikationsprincipen".

AL pekar också på att man i förarbetena till minerallagen förutsätter att den som söker undersökningstillstånd gör en utredning om gruvdrift i området är lämplig. Med hänsyn till Hälsinglands oomstridda natur- och kulturvärden och med tanke på att landskapet eventuellt är ett blivande världsarv samt allmän miljöhänsyn kan det ifrågasättas om de

sökande bolagen gjort en sådan utredning.

Även Bergmästaren ska i sin tillståndsgivning göra en lämplighetsprövning vilket man kan ifrågasätta om så skett när man närmare studerar både sökande bolag och områden i landet där han gett tillstånd till uranletning. I Nianfors, till exempel, tänker bolaget provborra i en sjö vilket aldrig tidigare prövats, i Ovanåker med flera av de världsunika hälsingegårdarna har tre tillstånd meddelats, i Närke finns flera Natura 2000-områden där bolag fått tillstånd till uranletning.

Missförstå nu inte – jag menar verkligen att uranbrytning är en vedervärdig företeelse var än i hela världen den förekommer – utan uran ingen urankraft och heller inga atomvapen! Men min mening var nu att visa på minerallagens brister.

Jag anser att minerallagen bör ändras så att både berörda kommuner och markägare ges möjlighet att yttra sig innan Bergsstaten fattar beslut om undersökningstillstånd. Allt enligt den grundläggande kommunikationsprincipen.

BIRGITTA OHLSSON

Alfta